

La tribuna

L'àrea especial pirinenca

Un bon acord d'associació amb la Unió Europea ha d'incloure l'establiment d'aquest element

JAUME
Bartumeu

Arran del Dia d'Andorra, organitzat per la Societat Andorrana de Ciències en el marc de la Universitat Catalana d'Estiu, s'ha tornat a parlar de l'articulació d'una àrea transfronterera entre Andorra i les regions pirinenques veïnes d'Espanya i França. Aquesta és una idea que va fent camí i que Progressistes-SDP hem compartit i defensat sempre. Tant és així que en el nostre programa electoral del 2019 proposàvem el següent:

–Demandar a la Unió Europea, en annex a la negociació de l'acord d'associació, l'establiment d'una àrea especial pirinenca que permeti reforçar la col·laboració econòmica de l'Estat andorrà amb les regions franceses i espanyoles veïnes d'Andorra a la serralada pirinenca.

Per contra, en els programes electorals de DA i de Liberals no hi havia cap referència a aquesta qüestió. Ara hem pogut llegir (El Periòdic, 22 d'agost del 2022, pàg. 3) que representants del Govern –amb matisacions, no obstant això– van semblar acollir a Prada aquesta proposta. Tant de bo sigui així.

Tanmateix, als progressistes ens preocupa que hagin trigat tres anys a reconèixer que l'acord d'associació amb la Unió Europea pot impulsar una àrea funcional als Pirineus. Preocupació que es deriva també d'una constatació: durant aquests llargs mesos de negociació de l'acord d'associació amb la Unió Europea no s'ha apuntat en cap moment aquesta opció estratègica de futur.

Fa anys que el debat polític gira entorn de la qüestió de saber si Andorra ha d'establir –o no– un embrancament amb Europa. No ens sembla una bona manera de plantejar la qüestió com sigui que Andorra, atesa la seva situació geogràfica i el seu arrelament econòmic i cul-

EL PERIÒDIC DE CATALUNYA

tural, pertany de qualsevol manera al continent europeu.

La bona pregunta es troba doncs en una altra direcció: com podem organitzar aquestes relacions amb la Unió Europea, en una perspectiva duradora i estable, i quin ha de ser l'estatut d'Andorra a Europa. I en aquesta perspectiva cal, de manera prioritària, buscar els camins i els procediments que permetin en el futur defensar millor els nostres interessos com a país. Uns camins i uns procediments que afavoreixin una influència en les decisions que ens afectin.

Progressistes-SDP volem i defensem la intensificació i l'aprofundiment de les relacions d'Andorra amb la Unió Europea. Ho fem convençuts que Andorra és dependent i necessita unes relacions estables i harmòniques amb Europa. I ho fem perquè coneixem la situació i sabem que la Unió Europea podria,

El Govern ha abandonat la voluntat de compartir les línies polítiques i les opcions de negociació, i les ha substituït pel secretisme i l'opacitat

unilateralment, resoldre tots els acords actualment existents i deixar Andorra aïllada, sense l'acord comercial vigent.

Un pas endavant vers la consolidació positiva de l'actual marc de relacions és indispensable. Per això vaig proposar durant el meu mandat de cap de Govern, l'any 2010, l'establiment de negociacions amb la Unió Europea per aconseguir l'accés d'Andorra, de les seves empreses i dels seus professionals, al mercat interior europeu. I per això hem defensat i defensem l'establiment d'un acord-marc d'associació, perquè Andorra ha d'assen- tar en la seva relació amb Europa,

amb la Unió Europea, i també amb els dos estats veïns, França i Espanya, els fonaments i l'essència del seu horitzó econòmic i diplomàtic. És per aquest motiu que, també, és cabdal la proposta d'àrea especial pirinenca.

La crisi econòmica i financera internacional que va començar el 2008 va malmetre en bona part l'economia andorrana, deixant en evidència una crisi interna que no és pas conjuntural sinó estructural. La pandèmia del 2020 ho ha confirmat i agreujat.

La situació econòmica actual, amb les conseqüències de la pandèmia i de la guerra a Ucraïna, que

ha comportat un augment extraordinari del cost de la vida, fan indefugible la vertebració d'un nou model de país. Les reformes necessàries que cal debatre, tots els esforços necessaris per reduir el dèficit de l'Estat així com les propostes per aconseguir una positiva inversió estrangera, no arribaran a bon port si el mercat en el qual s'han de moure els agents econòmics no garanteix drets i deures compartits ni tampoc s'aconsegueix i garanteix la possibilitat que les empreses i professionals d'Andorra puguin competir en igualtat d'oportunitats.

L'acord comercial i duaner amb Europa que es va començar a aplicar el primer de juliol del 1991 ha estat i és positiu per Andorra. Tanmateix, ara cal un pas més per reforçar l'embranchement amb la Unió Europea. Convé trobar un acord-marc que fixi els procediments per assumir la normativa europea –l'anomenat cabal comunitari–, la interpretació de les normes i la manera de procedir en cas de conflicte. Per Andorra és necessari i urgent.

I per això, Progressistes-SDP hauríem volgut que el Govern fos capaç d'assen- tar la negociació de l'acord d'associació amb la Unió Europea al cor d'una política d'Estat per avançar en unes opcions compartides, en un context més ampli que el de la majoria del Consell General, per situar en conseqüència el destí d'una negociació cabdal més enllà del govern de torn. Però el Govern ha abandonat la voluntat de compartir les línies polítiques i les opcions de negociació amb la Unió Europea, i les ha substituït pel secretisme i l'opacitat.

El Govern no explica la veritat, el contingut real i concret, de les converses amb Europa, i per tant, no ens podem refiar del que s'està negociant per a Andorra. El que s'ha parlat amb Brussel·les, que el Govern intenta amagar, s'ha de poder explicar a la ciutadania. En aquestes condicions es fa molt difícil que la gent pugui veure i avaluar els avantatges i els inconvenients de l'associació amb Europa. ≡

Excav de Govern